

**De Soliditate Virtutis In Religioso Societatis Jesu requisita
Considerationes R. P. Gasparis Druzbicki, Societatis Jesu**

Družbicki, Kaspar

Coloniæ, 1721

Consid. 4. Ad solidam virtutem requiritur intentionis seu caritatis in Deum
puritas.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-60934](#)

sis: pondera, quanto pondere tendas ad ima, & infra ipsa inferna; & collige , quām ponderosa solidaque opus habeas virtutum perfectione , ut illud pestilens pondus tuum ad ruinam allevies , atque subleves, & ad superna cœlestiaque attollas. Credere mihi homo, si id bene expendis, levicula virtute non esse tibi opus, nec qualemqualem perfectionem tibi sufficere, facile concludes. Si solidissimæ quandoque virtutes vacillant & cœlorum virtutes moventur , tuæ imperfectæ perfectiones non corrulent? Hoc igitur cavens & curans Societas, solidarum virtutum studium, omnibus perpetuò, perpetuumque commendat. Meritò id faciat ? obaudire tu debeas? dispice, & tandem te seriò respice. Nulli magis incumbit, te solidè perfectum esse, quām tibi; quia si fueris, hoc nulli magis proderit, quām tibi; si non fueris, hoc nulli magis , nullique alteri oberit, præterquam tibi, ideo attende tibi.

D I E S II.

Quæ requirantur in virtute , ut sit solida.

1. Intentio pura seu caritas.
2. Humilitas.
3. Universalitas.

C O N S I D E R A T I O IV.

Ad solidam Virtutem requiritur Intentio-
nis seu Caritatis in Deum puritas.

Solidum dicitur illud, quod est spissum, & in quo nihil est vacuum, nihil permistum, nihil inflatum. Uter inflatus, arundo, & his si-

B

lia

lia non sunt solida, quia etsi foris molem præferant, intus tamen habent inanitatem. Similiter aqua, aër, & alia fluida non sunt solidæ: quia etsi habent substantiam, non habent tamen spissitudinem & densitatem atque duritatem, soliditati requiritam. Itaque virtus solida illa dicitur, quæ est spissa, densa, inflexioni & evanescentiæ non obnoxia, tam plena intus quam foris; dura & robusta, ponderosa, nihil habens admixtum peregrinum ac non suum, non obstrepera, non clamora, solida enim non facile sonant, &c. Hæc omnia ad virtutem solidam requiruntur; quæ quidem ut melius expendantur, ad pauca capita revocanda sunt.

Ac primò hic expendendum est, solidam virtutem esse illam, quæ in caritate Dei fundatur, ex caritate Dei quæritur & paratur, caritate Dei perficitur ac fovetur, caritate Dei consummatur, propter caritatem Dei exercetur, defenditur, doceatur, quæ caritatem Dei radicem, vitam animamque haber, quæ solum & solius Dei bonum, scilicet gloriam, exaltationem, gustum, beneplacitum, quærit, intendit, tuetur, soloque illo contenta est. Hæc est intentionis, quam vocamus, puritas, rectitudo, nuditas, quâ homo omne, quidquid cogitat, dicit, facit, omittit, omni actu corporis & animi, omni motu naturæ & gratiæ ad hoc unum dirigit, ut Deo bene sit, hoc est, ut Deus laudetur, æstimetur, ametur, glorificetur, super omnia exaltetur, quia dignus est, quia id illi debitum, id illi placitum, id illi gratum ac volitum, quia Deus homini

homini placet, & ut homo placeat Deo ; placeat autem, non quia placuisse Deo , bonum hominis est, sed quia placuisse Deo hominem, vult Deus; & quia placuisse Deo, ut sit homini bonum, itidem, & insigniter appetit Deus.

Hæc exposita sive caritatis sive intentionis puritas, est tota spiritualis vitæ sublimitas , proinde diligenter ponderanda est & cognoscenda in lumine veritatis, & conscientiæ voluntatique committenda penitus ab omni illo, quicunque vult esse perfectus, & in virtute solidus. Quæ expositio intentionis atque exactio in ea puritatis, ne cui, ut assolet, exotica & spinosa , & fortè non ad mentem instituti videatur , eam ipsam in Reg. 17. summ: quæ immediata est huic , quam hic de solida virtute nunc meditamus, ostendo, Regulamque expendendam propono. Sic igitur habet : Omnes rectam intentionem habere studeant, non solum circa vitæ suæ statum, verùm etiam circa res omnes particulares, id semper in eis sincerè spectantes , ut serviant & placeant Divinæ bonitati propter seipsum & propter caritatem & eximia beneficia, quibus prævenit nos, potius quam ob timorem pœnarum vel spem præmiorum, (quamvis hinc etiam juvari debeant) & in omnibus quærant Deum , exuentes se, quantum fieri potest, amore omnium creaturarum, ut affectum universum in ipsarum creatorem conferant, eum in omnibus creaturis amando, & omnes in eo , juxta sanctam & Divinam ejus voluntatem. Hactenus Regula, quæ meliori non indiget, meo judicio , inter-

pretatione, quām est in explicatione intentionis posita: sicut ē converso, non desidero sensum intentionis explicatæ disertius exprimi, quām est à S. Patre, in his Regulæ verbis enucleata. Neque desidero ullum gradum altiorem putitatis in intentione, quām est iste, quem S. Pater in Regulæ verbis explicavit, dummodo verba, prout prægnantissima sunt, penitissimè etiam intelligantur.

Ex his considerans colligat Primò, solidam virtutem non esse illam, in qua, qui virtutem virtutis-ve actum operatur, intendit commodum suum privatum; in qua placere volumus oculis alienis, non Dei, nec propter Deum; in qua aucupamur videri, gratiamve obtainere, æstimari, laudari, reputari; in qua illud istudve nobis aptum & commodum (nunc vel olim) veniamur; in qua volumus effugere aliquid adversi; in qua satisfacere tantum omni officio & usui volumus, & facere, quod alii faciunt, contenti sumus. Isti enim virtutum fines non tantum non faciunt virtutem solidam, sed nè virtutem quidem esse sinunt, verùm potius in malitiam illam detorqueant, in sensualitatem, amorem proprium, superbiam, ambitionem, negligentiam, timorem humanum, tepiditatēmque pervertunt.

Colligat 2. Solidam non esse virtutem illam, in qua quærimus malum aliquod declinare, etiam animæ nostræ, etiam futuræ vitæ, pœnas v. g. inferni, purgatorii, aut etiam peccatum, in quantum nobis præcisè malum est, & timorem, pudorem, pœnam, remorsum nobis adducit; non quòd non

non sit utcunque bonum, hæc vitare velle, sed non est solidum.

Colligat 3. Solidam virtutem non esse illam, quâ quærimus profectum in virtute, meritum, beatitudinem hujus vel alterius vitæ, gratiæ augmentum, aliquodve beneficium Dei nobis bonum; non quod non sit bonum hæc velle & habere, sed quod virtutes, quibus ista quæruntur, non sint solidæ, non sunt enim in caritate, sed in spe fundatæ, nec ab amore amicitiæ in Deum, sed ab amore concupiscentiæ erga ipsum hominem operantem procedunt: proinde aliquid creatum, aliquem amorem creature immistum hæc virtutes habent, ideoque solidæ non sunt: non sunt enim solida, quæ sunt permista; præsertim si sint viliori permista, ut si massa auri immistam terram habeat, solidæ dici non potest.

Colligat 4. Solidam non esse virtutem, amare & quærere humilitatem, caritatem Dei atque proximi, patientiam, obedientiam, puritatem cordis, Martyrii palmam, sed neque in his virtutibus heroicè quoad hominum oculos exerceri & proficer, si in earum virtutum studio, exercitio, profectu, id quæratur & spectetur; si inquam, ob id amentur & quærantur, & exerceantur, quia sunt insignes virtutes, grandes, magnam in cœlo gloriam repositam habentes, Deo multùm placentes, in Scriptura, in Patribus, in sermonibus nobilissimè laudatæ, ab hoc, illo ve Sancto, à B. Virgine, à Christo Domino insigniter exercitæ, & proinde, si etiam à nobis amentur, æstimentur, exercitentur,

possideantur, sint nobis summo honori & iucro in Christo futuræ, hæ, inquam, virtutes, hoc fine amatæ & habitæ, non sunt adhuc solidæ: neque enim in iis quæritur Deus solus sine nobis, sed quærimur nos ipsi & bonum nostrum, quæ nostrum. Appetuntur enim virtutes magnæ, quia magnæ; sed ipsa magnitudo earum ad nostrâ magnificationem detorquetur; appetimus in gratia Dei crescere, quia in illâ crescere nobis bonum est; appetimus excellere in amicitia Dei, quia in ea excellere bonum est magnum nostrum; appetimus puritate intentionis eminere, quia eminere in ea, est bonum nobis; appetimus penitus voluntati Divinæ conformari, & in eam transfire atque transfigurari, quia hoc est sublime; quam sublimitatem apprehendimus, & consequenter appetimus nobis, quippe bonam nobis. Quod solidum non esse, patet est. Non dico malum id esse, absit, bonum est, sed solidum non est. Quid adhuc deest? porro unum est necessarium, scilicet pura & defæcata caritatis intentio; quærere nempe Deum, etiam in quærendo Deum; ut gratis colas Deum, ut neque bonum ullum supernaturale tuum, neque bonum Dei quæras, quia est bonum tuum, quia bonum Dei à te quæri, est bonum tuum, sed quia est placitum Deo, quia gustabile, quia honorificum Deo. Ut (juxta Reg. 17.) id unum semper sincerè in omni re, actione, motu tuo, interno, spirituali, supernaturali, particulari, spectes, ut servias & placeas Divinæ bonitati, propter seipsum, & propter caritatem; ut in omnibus quæras Deum, ut exuas te

te amore omnium creaturarum, & ante omnia amore tui ipsius, bonique tui cuiuscunque, in quantum tuum bonum est; & affectum universum tuum in creatorem tuum, & creaturarum conferas. juxta sanctam & divinam ejus voluntatem, hoc est, ideo, quia Deus ita vult amari, quia ita dignus est, quia ita illi placitum, gustabile, laudabile est a te amari; quia te pro eo mori & martyrio ornare, Deo debitum, placitum, honorificum est; quia te ejus in voluntatem transformari, & hac transformatione nobilitari, perfici, mereri, Dei voluntas, gustus & honor, & gloria est.

Hæc intentionis puritas, caritas est clarissima, per optimum est, virtutis soliditas est, quæ foras mittit timorem, foras spem: non quod non egeat interdum timore pœnæ, vel præmii spe juvari & erigi; sed quod in soliditate virtutis, in perfectione caritatis, in puritate intentionis non debet includi.

Hæc qui consideras, sic considera, ut te in eis contempleris, & virtutem tuam ad illa explores; & quantum ab his illam abesse adverteris, tantum à soliditate abesse illam nihil dubitaveris. Consulo cuilibet, ut frequenter non in vita aut anno, sed in die inspiciat intentionem suam quoad hoc, ut sit defæcata ab omni creato bono, amore, & respectu, & præcipue à suo proprio, esto occupetur circa bonum spirituale, idque sublime etiam. Hic verum est illud: *Pratum est cor hominis,* Eccl. Hierem. 17. 9, item illud: *Nunquid Job gratis colit Deum?* Job. 1. 9,

CONSIDERATIO V.

Ad soliditatem virtutis requiritur humilitas virtutis.

Virtutes ut sint solidæ, debent esse humiles: non humiles, id est, abjectæ, miseræ, imperfectæ, sed humiles piritu, humiles sui contemptu, despectu, sepultura & oblivione. Solidæ enim ordinariè gravia sunt, & deorsum tendunt; si enim supernant, apparet, aërea, ventosa & non solida esse. Sic virtus, quæ solida est, deorsum tendit, quæ vana est, supereminere appetit. Virtus solida, non videri, sed esse appetit: vana, non esse, sed videri, aut certè parum esse, multùm statimque videri gaudet. Vasa etiam aurea, si sint vacua, supernant lignea si plena sint, descendunt. Arbores fructibus carentes, sursum ramos erigunt; onustæ fructibus, ad ima eosdem demittunt. Ita ubique soliditas descendit, inanitas subvolat.

Ait scriptura, *Quanto magnus es, humili te in omnibus.* Eccl. 3. 20. Quasi dicat, si magnus es, descende, & te demitte, ut quod es, esse non desinas. Magnitudinem tuam fac tibi humiliationis tuæ materiem &c.

Adhuc forte ambiguè rem propono, clare igitur dico. Virtutes, ut sint Virtutes, oportet ut sint humiles, & virtuti humilitatis conjunctæ. Si enim conjunctæ humilitati non erunt, vanitates erunt